

Han må have gjort en personlig indsats, podet og skaffet frugttræer frem, og efter den tid var der store haver ved gårdene. De var indhegnet af store sten, velsagtens sten fra markerne, sten, som ploven gik på, og som blev væltet på en stenslæde og kørt hjem. I min barndom var de sjældne at træffe på, men endnu lå der store sten i vejgrøften ved Limevejen og i skellene.

Johan af Niels Nielsens var nu sikker på, at stenene groede, for trods det, at hans forfædre havde taget alle sten op, blev der ved at komme nye sten op, som havde vokset sig op i overfladen, det var en given sag.

Ellegården havde en stor have, og rundt om ved gårdene var der haver med frugttræer, der skøttede sig selv. Anders Nielsen gav 29 kroner for en husende ved lergraven og havde ikke så lille en andel i toften og en lille have, hvor han en søndag lod opkøberen fra Randers ryste frugt ned for 80 kr.

Men præstegårdshaven var dog den største. Diget om haven var sine steder 3 alen højt. Lige ved stuehuset var et mægtigt løgæbletræ, hvis frugter vi sloges med, men disse små hårde æbler smagte henrivende hen på foråret. Længere mod syd var et stort gråpæretræ med de herligste pærer. - Ud for et gammelt lindelysthus, hvis fire linde var groet til tops var der 3 store kirsebærtræer med spanske moreller. Omkring flagstangen havde fader plantet et buskads med Birketræer; disse er dog ryddet af eftermanden, ligesom løgæbletræet og morellerne.

Heldigvis står pæretræet endnu, det største frugttræ i haven. En gammel præstedatter fortalte i 80-erne, at sådan så det også ud i hendes barndom. Det var umuligt at plukke pærerne ned. Vi holdt presenninger under, og træts enkelte grene blev rystet. Ved siden af stod et stenpæretræ. Dettets frugter var stenhårde, men blev langt hen på foråret aldeles glimrende. Uden for forpagterboligen stod der 5 store pæretræer, som Fridlev og Per Vestergaard fældede i 88. Sæden for den stod flaskeæbletræet. Sukkerpærer, hvide reineclauder og en del små udgåede træer. Men de bedste var de gamle gravenstener. De stod vesten for det store pæretræ. Stammerne var hule, og i en af dem gemte vi krocketspillet. Grenenes hulheder tog størene i brug. Vi børn brød os ikke om anden frugt end disse saftige store æbler; de blev slået med et smæk mod træet, og den syrlige, velsmagende saft var det lifligt at lade glide gennem halsen. Så var det vel nok værd at leve. Selvfølgelig gled æblekødet ned bagefter.

Dets kroner var et godt læ for vores mange høns, kyllinger og ællinger. Op langs kørebanen var der plantet flere lind, som far hæggede om. Enkelte kunne ikke tåle den kraftige møddingsjord, nogle blev kørt ned, og nu hele gårdshaven raseret. Køkkenhaven var vores stolthed.

Her var der nogle mægtige ribsbuske, hindbærbuske og nogle frugttræer. Her stod mors mistbænk, og her blev de mange bede sået til. Midt i jordbærestykket stod et vildskud af et elmetræ, som den lille gartner fra Lemmer mark beskar, i den tro, at det var et pæretræ. Det morede Fridlev meget, men ikke mor, der havde betalt ham den svimlende sum af 3 kr. om dagen.

Udenfor lå stakhaven, der også havde et stendige med flere elme. På kirkegårdsdiget stod ligeledes en del elme, samt flere store vilde kirsebærtræer. Nu er stakhaven lagt ind under køkkenhaven. Forpagterlængen er falden, ligesom længen ved køkkenhaven. De mange elme, nøddebuske og popler ved møddingen (plantet af far) lukkede haven af for vind og sol. Derfor var plænerne stærkt mossede, og det kneb for for de større frugttræer, og især for de træer, der stod nærmest læbæltet, og for de små frugtbuske, der var klemt inde af frugttræerne.

For os børn syntes haven overordentlig stor, og den var ualmindelig god at lege rovere i - eller mere fredeligt - gående enkemand. Plænen under gravenstenerne var en tid vor krocketplads, og den store plæne brugte far til sommermøder. Haven betød meget for os alle, men ikke mindst pga den indtægt mor fik af den. Der var ikke andre penge end mors æblepenge; for dem blev vi klædt til konfirmation, for dem fik vi julegaver, og de var vel basis for fars badetur til Hjerding. Senere kom mælkepengene hver uge, men de gik til bedriften. Embedets løn